

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Lvdovici Molinæ, E Societate Iesv Theologiæ Doctoris, &
Professoris, Commentaria, In primam D. Thomæ partem**

Molina, Luis de

Lugduni, 1622

Articvlvs II. Vtrum Angelus indiguerit gratia ad hoc, quod conuerteretur ad
Deum. art. 2.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73915](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73915)

fuerint beati beatitudine speculatiua naturali ante peccatum, manseritque in eis cognitio illa naturalis, quam ante peccatum habuerunt, simpliciter tamen, nec beatitudine naturali, etiam cōtemplatiua, dāmones dicēdos esse beatos. Tum quoniam beatitudo naturalis cōtemplatiua moralem beatitudinem (quae in dāmonibus non manit, supponit, & praequirat tamquam conditionem, dispositionem, ornamentum, atque connexum quoddam, sine quo cognitio, & cōtemplatio naturalis, esto sublimis sit, beatitudinis nomen non meretur. Vnde Aristoteles postquam explicat in libris Ethicorum felicitatem actiuam nouem prioribus libris tamquam fundamentum, dispositionem, & annexum quoddam felicitatis cōtemplatiuae: decimo libro de cōtemplatiua felicitate differit. Tum etiam quoniam dāmones ex cōtemplatione & cognitione naturali Dei, nullum gaudium, nullamque delectationem recipiunt, eō quod cruciatus, & poena eos delectari nō sinat, Deūque in poenam iustam subtrahat concurrentium suum generalem, ne ex tali cōtemplatione delectatio aliqua in eis oriatur: quis autem eiusmodi cōtemplationem efficere quemquam beatum dicere audeat? Praesertim cum ex sua nequitia, inordinationeque voluntatis, ex tali notitia in odiū Dei exardescant, & in tristitiam de perfectionibus, quas in eo cognoscunt; quod sit, vt ex praua ipsorum dispositione eiusmodi cognitio potius in maiorem eorum miseriam, quam felicitatem cedat.

Dāmones dicēdos esse beatos non esse beatos etiam beatitudine naturali cōtemplatiua.

Angelos omnes in beatitudine super naturali infra Dei visionem fuisse conditos.

Secundum est, Angelos non solum fuisse conditos in beatitudine, tam morali, quam cōtemplatiua naturali, sed etiam in supernaturali infra beatam, idque propter habitus supernaturales tam fidei, sapientiae, &c. ex parte intellectus, quam caritatis, spei, &c. ex parte voluntatis, vt in sequentibus patebit. Vnde de Lucifero sub persona Regis Tyri Ezech. 28. dicitur: Tu signaculum similitudinis, plenus sapientia, perfectus decore, in delictis Paradisi Dei fuisti, omnis lapis pretiosus operimentum tuum. Tu Cherub extensus, & protegens, & posui te in monte sancto Dei, in medio lapidum ignitorum ambulasti, perfectus in vis tuis a die conditiōis tue, donec malitia inuenta est in te. Vnde Angeli mali ante peccatum, Deum caritate supernaturali dilexerunt, & ex felicitate morali, & speculatiua tam naturali quam supernaturali gaudium maximum & delectationem perceperunt, vt non immerito beatus Iudas in sua canonica felicitissimum illum statum appellauerit principatum, dicens: Angelos, qui non seruauerunt suum principatum, sed dereliquerunt suum domicilium, vinculis aeternis, &c. De eiusmodi supernaturali felicitate intelligendum est illud Gennadij de Ecclesiasticis dogmatibus, cap. 59. Angeli qui in illa, qua creati sunt, beatitudine perseverant, & alia similia aliorum Patrum.

ARTICVLVS II

Virum Angelus indignerit gratia ad hoc, quod conuerteretur ad Deum.

Angeli ex sua naturali dilige- re potuerunt Deum super omnia delectatione naturali.

CONCLUSIO est, Angelus ex suis naturalibus diligere potuit Deum dilectione naturali: vt tamen conuerteretur ad Deum per dilectionem vitae aeternae commensurata, per quam proinde vitae aeternae efficeretur dignus, necessaria illi fuit gratia supernaturalis. Lege quae diximus in Concordia quaest. 14. artic. 3. à disputat. 3.

ARTICVLVS III

Virum Angeli sint creati in gratia.

ERMO est de gratia gratum faciente. Angelos non fuisse creatos in gratia affirmat Hugo de sancto Victore lib. 1. de Sacramentis par. 1. cap. 19. & 22. Rupertus 1. de Trinitate, cap. 16. Magister in 2. distinct. 52. & duabus praecedentibus. Alexander Alensis 2. par. quaest. 19. memb. 2. D. Bonauentura in 2. distinct. 4. artic. 1. quaest. 2. Richardus ibidem artic. 2. quaest. 2. Argentinas distin. 5. artic. 2. Marfilus in 2. quaest. 4. artic. 1. Gabriel verò in 4. dist. 5. q. 1. artic. 2. hanc & contrariam sententiam vt probabiles defendit. Scotus autem dist. 5. quaest. anceps videtur esse. Quo loco obserua, hos autores non solum fuisse arbitratos, Angelos malos non fuisse creatos in gratia, sed etiam nunquam eos gratiam habuisse. Scotum excipio, qui hac de re anceps etiam est. De primo autem parente Doctores praedicti affirmant communiter in 2. dist. 29. eum non fuisse quidem creatum in gratia, eam tamen habuisse ante peccatum.

Angeli & primum parentem non fuisse creatos in gratia qui affirmat.

Probant primò suam sententiam. Quoniam Deus non sanctificat creaturam vsunt liberi arbitrij habentem, nisi ipsa semetipsam ad gratiam disponat, & praeparet per bonum vsuum sui arbitrij: ergo Deus neque Angelos, neque primum parentem creauit in gratia: sed primum parentem iustificauit post illius creationem, ipso prius bene vrente suo libero arbitrio: Angelos verò malos, qui nunquam bene vsi sunt libero arbitrio, nunquam iustificauit.

Secundò, si Angeli creati fuissent in gratia, sanè gratia non minùs esset eis naturalis, quam species eis in instanti, in quo sunt conditi, infusa: sed gratia nulli creaturae est naturalis: ergo Angeli non sunt creati in gratia.

Secundò.

Tertiò, Ioannes Papa, cap. Viss. 16. quaest. 2. de diabolo ait: *Dolet & erubescit caritatem, quam in celo nequisit habere, homines constantes ex lutea materia tenere in terra*: ergo diabolus nunquam habuit caritatem & gratiam: si namque habuisset, quiuisset vtique eam habere.

Tertiò.

Quartò, quoniam Gregor. 32. Moralium, cap. 18. iuxta impressionem Patris, sem anni 1571. & iuxta vetustiorum, cap. 25. eiusdem lib. 32. exponens illud Ezechiel. 28. *Aurum quoque decoris tui, & foramina tua, in die qua conditus es preparata sunt*, de Lucifero ait: *Huius lapidis foramina preparata sunt, quia videlicet capax caritatis est conditus, quae, si replevi voluisset, stantibus Angelis, tamquam positis in Regis ornamento lapidibus, potuisset inherere*. Et nonnullis interiectis infert: *Habuit ergo lapis iste foramina, sed per superbiam vitium caritatis auro non sunt repleta*: censet ergo Gregorius, nunquam in Lucifero fuisse caritatem & gratiam, & pari ratione neque in alijs Angelis, qui cum illo corruerunt.

Quartò.

Contraria sententia, quae dicit Angelos & primum parentem creatos fuisse in gratia, est D. Thom. quo ad Angelos quidem hoc loco, quoad primum verò parentem inferius quaest. 95. artic. 1. Gratiani de poenitentia dist. 1. per multa capita, praesertim cap. Citius, quo ad Angelos, & cap. Tolle caritatem, quo ad primum parentem. Eandem tenent Durandus in 2. dist. 4. quaest. 2. Maior ibidem quaest. vnicā. Albertus Magnus dist. 3. Gregorius ibidem quaest. 1. artic. 3. conclusione 1. Scotus 1. de natura & gratia, cap. 5. & plerique alij, estque nobis amplectēda. Sunt verò multa

Contraria sententia vera est.